

MADDE BAĞIMLILIĞI

Ebeveynler İçin Madde Bağımlılığı E-Bülteni

HAZIRLAYAN:

TUĞBA DEMİR
Psikolojik Danışman

- Madde Bağımlılığı Nedir?
- Bağımlılık Yapıcı Maddeler Nelerdir?
- Madde Bağımlılığının Olası Sonuçları ve Zararları Nelerdir?
- Madde Kullanımından Şüphelenme Süreci
- Madde Bağımlılığı Nasıl İlerler?
- Madde Kullanmaya Nerede ve Ne zaman Davet Ederler?
- Çocuğunuzun Madde Bağımlısı Olmasını İstemiyorsanız Neler Yapmalısınız?
- Bağımlılık Tedavi Edilebilir Mi?
- TCK'da Madde Bağımlılığının Yeri
- Okul Disiplin Süreci ve Cezaları

MADDE BAĞIMLILIĞI NEDİR?

Vücutun bir ya da birden çok işlevini olumsuz yönde etkileyen maddelerin kullanılması.

Bundan zarar görüldüğü hâlde bu maddelerin kullanımının bırakılmamasına verilen addır.

**MADDE BAĞIMLILIĞINDAN KORUNMANIN
EN İYİ YOLU HİÇ BAŞLAMAMAKTIR.**

BAĞIMLILIK YAPICI MADDELER NELERDİR?

Bağımlılık Yapan Maddeler

Tütün
Alkol

Uyuşturan Maddeler

Afyon
Morfin
Eroin
Metadon
Kodein

Uyaran Maddeler

Kokain
Crack
Amfetamin
Ecstasy
Metamfetamin
Captagon

Uyuşturan Maddeler

Esrar
LSD
GHB
Sihirli
mantarlar
Herbal spices
(SK-Bonzai)

**Sentetik
Kannabinoid**

Esrar

**Kokain
Maddesi**

**Ecstasy
(MDMA)**

**Afyon
Türevleri**

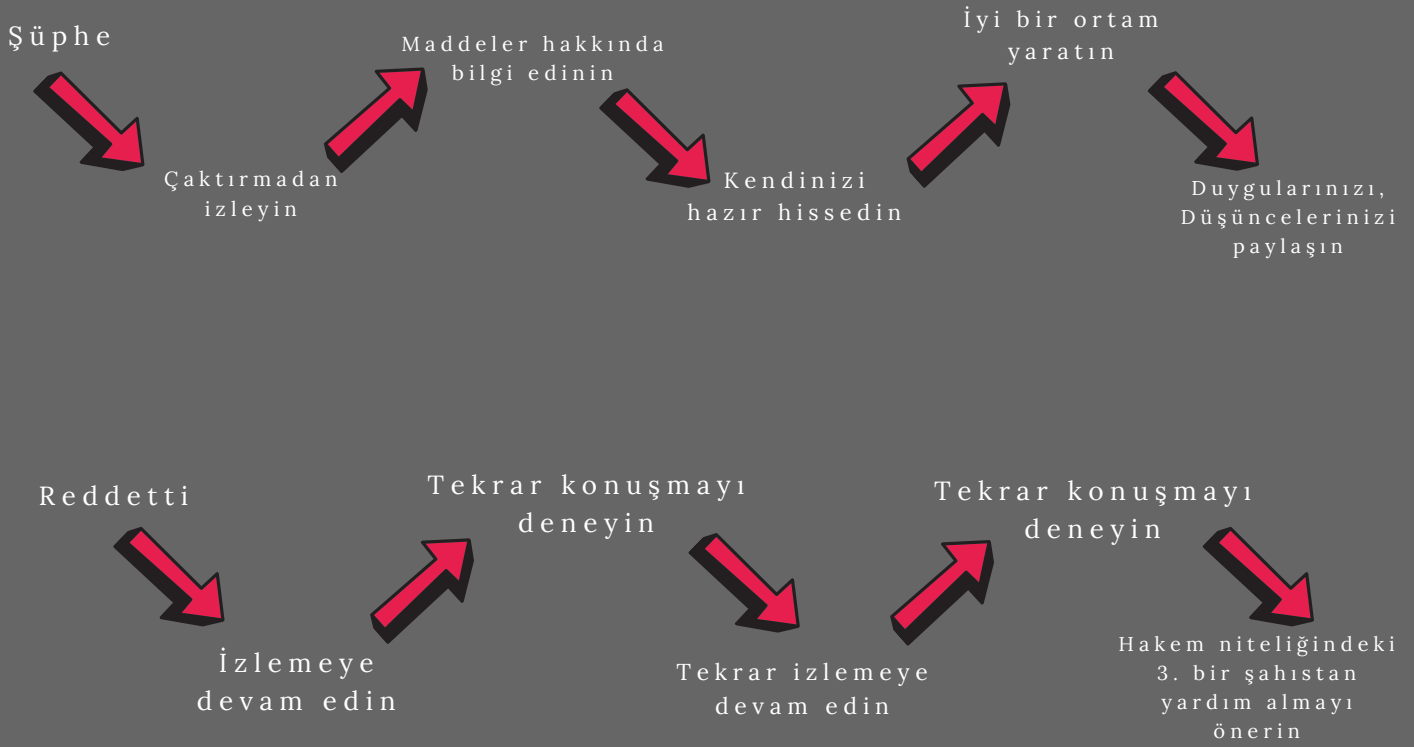
**Meth
Maddesi**

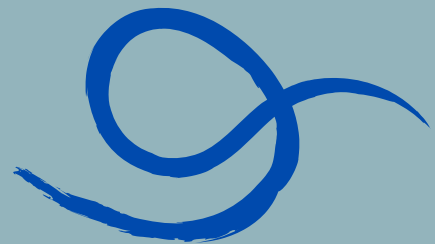
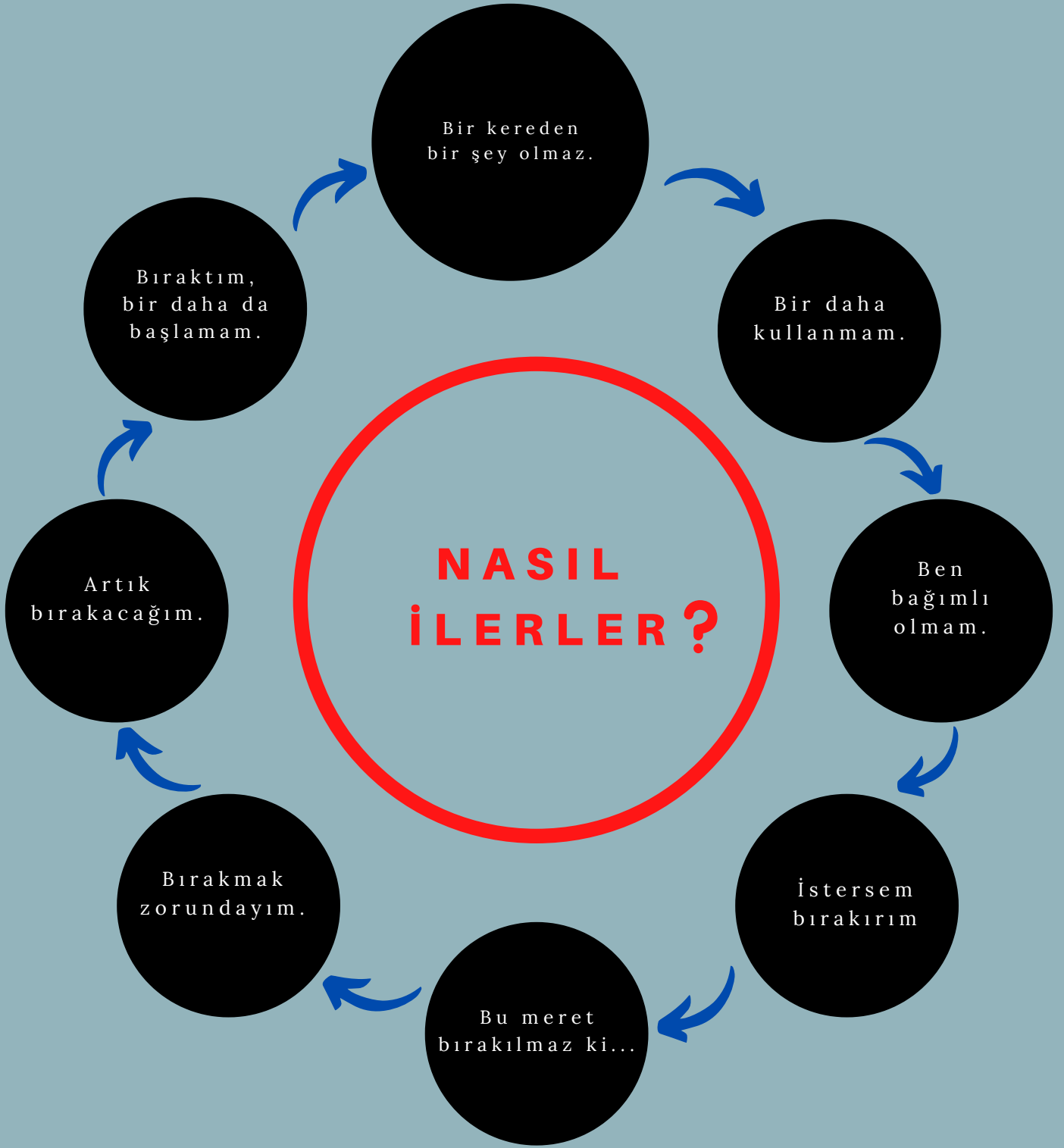
MADDE BAĞIMLILIĞININ OLASI SONUÇLARI VE ZARARLARI

- Davranışları kontrol edememe
- Kalp krizi
- İntihar
- Mide kanseri
- Genç yaşta ölüm
- Ölümcül hastalıklar
- Paranoya
- Ailevi problemler
- Diş çürümeleri
- Akciğer iltihabı
- Cinayet
- Kısmi felç
- Kalp hastalıkları
- İş kaybı
- Kaygı
- Ağızda tartar ve plak birikimi
- Hafıza erimesi
- Kazalar
- Korku
- Döküntü ve sivilceler
- Soğuk ve solgun bir cilt
- Kellik
- Balgam birikmesi
- Ağız ve gırtlak kanseri
- Geçici hafıza kaybı
- Kanser
- Denge kaybı
- İştah kaybı
- Akne
- Astım
- Hızlı ve düzensiz kalp atışları
- Beyin hastalıkları
- Kalp atışlarında ani artış
- Amfizem

Madde Kullanımından Şüphelenme Süreci

Madde Kullanmaya Nerede ve Ne zaman Davet Ederler?

Maddeyi tanıtan, özendiren ve kullanma fikrini oluşturan genellikle yakın bir arkadaştır. Çünkü bu maddelerin zararlı olduğunu ve kullanılmaması gerektiğini herkes bilir. Ancak yakın bir arkadaş, insanı madde kullanmaya ikna edebilir. Bu maddelerin nasıl kullanılacağını insana ancak güven duyduğu biri öğretebilir.

- ▶ Yakın arkadaş çevresiyle eğlenmek için gidilen yerlerde,
- ▶ Ders saatleri sonrasında gidilen internet kafeler ve oyun salonları gibi mekânlarda,
- ▶ Kişinin üzüntülü, sıkıntılı, öfkeli olduğu anlarda,
- ▶ Kimsenin kolay kolay göremeyeceği terk edilmiş mekânlarda,
- ▶ Parkların, gezi/mesire yerlerinin ıssız olduğu zamanlarda madde kullanmaya davet edilme olasılığı daha yüksektir.

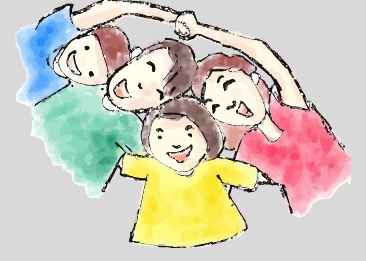
Çocuğunuzun Madde Bağımlısı Olmasını İstemiyorsanız...

- ★ Çocuklarınızla küçük yaşlardan itibaren sağlıklarını korumalarının ve zararlı maddelerden uzak durmalarının önemi ve gerekliliği konusunda konuşmalar yapın.
- ★ Sizin ebeveyn olarak onlara doğru birer model olmanız gereklidir. Örneğin sürekli sigara içerken sigaranın sağlığa zararlı olduğunu anlatmanız yeterli etkiyi ve inandırıcılığı maalesef sağlayamamaktadır.
- ★ Üzüldüğünüzde, sıkıldığınızda, öfkelendiğinizde, kendinizi çaresiz hissettiğinizde ne yaparsınız? Hemen bir sigara yakar ya da bir hap yutar mısınız? Bu davranışlarınızı gözden geçirmenizde fayda var.
- ★ Çocuğunuzun cebine asla harcayabileceğinden daha fazla harçlık koymayın.
- ★ Yaptığı hataları ona gösterin ve hatalarının yarattığı sonuçları onunla tartışın. Mümkün olduğu kadar hatalarını düzeltme görevini ona vererek kendi bireysel sorumluluğunu üstlenmesine yardımcı olun.
- ★ Çocuğunuzun boş zamanlarını geçirebileceği bir uğraş sahibi olmasını sağlayın. Spor yapmak, enstrüman çalmak, evcil hayvan beslemek, el becerileri vb.
- ★ Çocuklarınızla birlikte yeterli zaman geçirin ve kendilerini hayatınızın bir parçası olarak hissetmelerini sağlayın.
- ★ Çocuğunuzu üzgün veya kırgın gördüğünüzde bu durumu görmezlikten gelmeyin ve neyi olduğunu sorarak onunla ilgilenin.
- ★ Çocuğunuzla kurduğunuz iletişimde onu destekleyen ve kendisini iyi hissetmesine yardımcı olan kelimelere yer verin.
- ★ Çocuklarınızla her gün düzenli sohbet etmeyi âdet hâline getirin.
Çocuklarınıza fikirlerini sorun ve cevaplarını dikkatle dinleyin.
- ★ Çocuklarınıza karşı objektif olmaya, onları yargılamadan, suçlamadan dinlemeye gayret edin. Çocuklarınızla kurduğunuz iletişimin sadece onları azarlamak, eleştirmek veya tavsiye vermektense ibaret olmamasına özen gösterin.
- ★ Çocuklarınızla küçük yaşlardan itibaren sağlıklarını korumalarının ve zararlı maddelerden uzak durmalarının önemi ve gerekliliği konusunda konuşmalar yapın.

Çocuğunuzun Doğru Arkadaşlar Seçmesine Yardımcı Olmak İçin...

- ✓ Çocuğunuzun kimlerle görüştüğünden ve kimlerle arkadaşlık ettiğinden haberdar olun.
- ✓ Çocuğunuzun arkadaşlarının aileleriyle tanışın.
- ✓ Okul sonrasında programı olan çocuğunuzun hangi saatte nerede olduğunu mutlaka bilin.
- ✓ Çocuğunuzu olumlu çevrelere yönlendirin.
- ✓ Çocuğunuza, akran baskısına direnmeyi öğretin.
- ✓ Çocuğunuzun özgüven geliştirmesine destek olun (Sorumluluklar verin, sportif ve kültürel faktörlere yönlendirin).

SINIRLAR...

- Her çocuğun sınırlarını bilmeye ihtiyacı vardır.
- Sınırlar çocuğun kapasitesini aşmamalı.
- Koyduğunuz sınırlar açık ve anlaşılır olmalı.
- Kurallarınız çocuğa ne yapmamasını söylediği kadar ne yapması gerektiğini de söylemeli.
- Sınırlarınız geniş olsun ama bunları tutarlı ve "deliksiz" tutun.

BAĞIMLILIK TEDAVİ EDİLEBİLİR

Kullanıcılar arasında “bu hastalığın tedavisi olmadığı” yolunda bir kanı yerleşmiştir. Oysa uyuşturucu madde kullanan kişiler tedavi olabilir. Tedavi ilkelerini eksiksiz yerine getiren kişilerde uyuşturucu maddeyi bırakma ve “temiz kalma davranışı” sıklıkla görülmektedir.

Bunun yanı sıra temiz kalma davranışını gösteren kişileri bekleyen en büyük risk, tekrar madde kullanımına başlamaktır. Kişi bu maddeleri bıraktıktan sonra bir daha hiçbir zaman tekrar kullanmamalıdır. Bir kez kullanması, onun eski günlerine dönmesine ve yıkıcı sonuçlar yaşamasına neden olabilir.

Tedavinin Başarısında 2 Önemli Etmen:

1. Kişinin tedavi olmayı istemesi:

Eğer kişi tedavi olmayı kendisi istemiyorsa kimse ona zorla bıraktırmayı başaramaz.

2. Kişinin maddeyi bırakmaya kendini hazır hissetmesi:

Kişi maddeyi bıraktığı zaman alışkanlıklarını ve yaşadığı ortamı değiştirmek zorunda kalabilecektir. Kişinin tüm bunlara hazırlıklı olması gerekmektedir.

Tedavi sonrası kişinin doğru bir sosyal ,çevre oluşturması, aile ilişkilerini daha verimli şekilde yaşaması ve yaşamının her karesini doğru etkinliklerle doldurması temiz kalma davranışının devamlılığını olumlu yönde etkileyecektir.

TCK'DA MADDE BAĞIMLILIĞININ YERİ

- Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişi, yirmi yıldan otuz yıla kadar hapis ile cezalandırılır.
- Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satan, satışa arz eden, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ile cezalandırılır.
- Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

OKUL DİSİPLİN SÜRECİ VE CEZALARI

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre;

- Tütün ve tütün mamullerini bulunduran veya içen öğrencilere **kınama**,
- Sarhoşluk veren zararlı maddeleri bulunduran veya kullanan öğrencilere okuldan **kısa süreli uzaklaştırma**,
- Bağımlılık yapan zararlı maddeleri bulunduran veya kullanan öğrencilere **okul değiştirme**,
- Bağımlılık yapan zararlı maddelerin ticaretini yapan öğrencilere **örgün eğitim dışına çıkarma** cezaları verilir.